

4. พัฒนางานโรคทางจักษุ

1. สถานการณ์

การดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาจักษุ มีการดำเนินงานในทุกกลุ่มวัย โดยเน้นในประเด็นภาวะทางตาต่อกระจกในกลุ่มผู้สูงอายุ ให้ประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองตาต่อกระจก โดยบูรณาการร่วมกับงานส่งเสริมสุขภาพในการคัดกรองสุขภาพตาในผู้สูงอายุ ผลการคัดกรองต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย เนื่องจากการโอนย้ายสังกัดของหน่วยบริการทำให้เกิดการคัดกรองล่าช้า และความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลในระบบ Vision2020 นอกจากนี้เพื่อเพิ่มการเข้าถึงระบบบริการได้ดำเนินการออกหน่วยโครงการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกสัญจรโดยจักษุแพทย์ในอำเภอที่ห่างไกลและมีการเข้ารับบริการการพบจักษุแพทย์น้อย

ในส่วนระยะเวลารอคอย ทั้งในผู้ป่วย Blinding Cataract ภายใน 30 วัน และ low vision ภายใน 90 วัน ผลงานย้อนหลัง 3 ปี ผ่านเกณฑ์ ทั้ง 3 ปี และเพิ่มการให้บริการด้านการรักษาในการผ่าตัดตาต่อกระจกร่วมกับมูลนิธิหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ในระหว่างวันที่ 4 – 7 กรกฎาคม 2567 ณ โรงพยาบาลอุดรธานี

2. การดำเนินงาน/ ผลการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการคัดกรอง และระบบบริการโรคจอประสาทตาผิดปกติในเด็กคลอดก่อนกำหนด (ROP: Retinopathy of prematurity) ที่มีประสิทธิภาพ

1.1 ดำเนินงานบูรณาการงานร่วมกับงานอนามัยแม่และเด็ก กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ และโรงพยาบาลศูนย์ ผลการดำเนินงานกิจกรรม เด็กคลอดก่อนกำหนด (ROP: Retinopathy of prematurity) มีน้ำหนักน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,500 กรัม อายุครรภ์น้อยกว่า 30 สัปดาห์ ได้รับการคัดกรองโรคจอประสาทตาผิดปกติ และถูกส่งต่อเข้ารับการรักษาเมื่อพบผลผิดปกติ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบบริการความผิดปกติทางสายตาเด็กนักเรียน ป.1 ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

2.1 พัฒนาระบบการคัดกรองสายตาเด็กนักเรียน ป.1

2.2 พัฒนาระบบติดตามเด็กนักเรียนชั้น ป.1 ที่มีปัญหาสายตาผิดปกติได้รับการวินิจฉัย และแก้ไขหรือรักษา

ผลการดำเนินงานกิจกรรม ดำเนินการคัดกรองสายตาเด็กนักเรียน ป.1 ในโรงเรียนและเพิ่มการเข้าถึงการตรวจคัดกรองโดยบูรณาการร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 2 และทีม Refraction Unit ของ รพ.เชียงใหม่เมดิคอลเซ็นเตอร์ ในรูปแบบเชิงรุกทั้ง 9 อำเภอ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการคัดกรองสายตาสายตาผู้สูงอายุ และการผ่าตัดตาต่อกระจกชนิดบอด (Blinding cataract) ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

3.1 พัฒนาระบบการคัดกรองตาต่อกระจกให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

3.2 พัฒนาระบบการติดตามและคัดกรองซ้ำผู้ที่พบผิดปกติก่อนเข้ารับการรักษาและรักษาโดยจักษุแพทย์

ผลการดำเนินงานกิจกรรม ดำเนินการผลการคัดกรองตาต่อกระจกในกลุ่มเป้าหมายประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป และเพิ่มการเข้าถึงระบบบริการโดยออกหน่วยให้บริการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกโดยจักษุแพทย์ ซึ่งได้มีการปรับระบบการตรวจคัดกรองซ้ำโดยพยาบาลเวชฯ ตา ของ รพช.ก่อนพบจักษุแพทย์ (ในวันที่จักษุแพทย์ออกตรวจที่ รพช.) และระบบการบันทึกข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงผลการคัดกรองโรคจอประสาทตาผิดปกติ ในเด็กคลอดก่อนกำหนด (ROP) ปี 2567

ตัวชี้วัด	ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564
เด็กทารกน้ำหนัก (1,500 กรัม)/ อายุครรภ์ < 30 wks.	24	23	18	23
คัดกรองโดยจักษุแพทย์	24	23	18	23
ร้อยละ	100.00	100.00	100.00	100.00
ปกติ	24	20	18	22
ร้อยละ	100.00	86.96	100.00	95.65
ผิดปกติ	0	3	0	1
ร้อยละ	0.00	13.04	0.00	4.35

ที่มา : แผนกข้อมูลหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤตกุมารเวชกรรม รพ.อุดรดิตถ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ผลการคัดกรองโรคจอประสาทตาผิดปกติในเด็กคลอดก่อนกำหนด (ROP: Retinopathy of prematurity) มีน้ำหนักน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,500 กรัม อายุครรภ์น้อยกว่า 30 สัปดาห์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2567 คัดกรองสามารถคัดกรองได้ 24 ราย (ร้อยละ 100) พบปกติ 24 ราย และไม่พบผิดปกติที่ต้องส่งต่อรักษา

ตารางที่ 2 แสดงผลการดำเนินงานการให้บริการสายตาเด็กนักเรียน ป.1 ปี 2567

ตัวชี้วัด		ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564	
ผลการคัดกรองเบื้องต้นโดยครู	เด็กนักเรียน ป.1	1,239	1,427	6,071	3,635	
	คัดกรอง	986	1,030	2,270	2,009	
	ร้อยละ	79.58	72.18	37.39	55.27	
	ผลตรวจ	ปกติ	898	1,023	2,189	1,951
		ร้อยละ	91.08	99.32	96.43	97.11
		ผิดปกติ	88	7	81	58
ร้อยละ		0.89	0.07	0.36	0.29	
ผลการตรวจสายตาโดย รพสต./รพช./PCU	ได้รับตรวจซ้ำ	85	6	81	54	
	ร้อยละ	96.59	85.71	100.00	93.10	
การได้รับการรักษา/แก้ไข	พบจักษุแพทย์	15	20	55	17	
	Refer	0	0	0	0	
	ได้ตัดแว่น	15	48 + 5 (ตัดแว่นเอง) + 3 (รอแว่น)	15 + 1 (ตัดแว่นเอง)	11	

ที่มา : Thailand Vision 2020 ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ผลการดำเนินงานการให้บริการสายตาเด็กนักเรียน ป.1 ปี 2567 พบมีเป้าหมายเด็ก ป.1 จำนวน 1,239 ราย ได้รับการตรวจคัดกรองเบื้องต้นโดยครู จำนวน 986 ราย (ร้อยละ 79.58) กลุ่มผิดปกติได้รับการตรวจซ้ำโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 85 ราย (ร้อยละ 96.59) ส่งพบจักษุแพทย์ จำนวน 15 ราย พิจารณารับแว่นจากโครงการเด็กไทยสายตาดี จำนวน 15 ราย

นอกจากนี้จังหวัดอุตรดิตถ์ยังได้ดำเนินการโครงการเด็กไทยสายตาสี ในการคัดกรองสายตาดูเด็กนักเรียน ป.1 บูรณาการร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 2 และทีม Refraction Unit ของ รพ.เชียงใหม่เมดิคอลเซ็นเตอร์ ในรูปแบบเชิงรุก ทั้ง 9 อำเภอ โดยมีเด็กนักเรียน ป.1 เข้ารับบริการ 1,577 ราย ได้รับการตรวจคัดกรองและรับแว่นตา จำนวน 231 ราย (ร้อยละ 14.65)

ตารางที่ 3 แสดงผลการคัดกรองตาต่อกระจกในประชาชนอายุ 60 ปี ขึ้นไป ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2567

ตัวชี้วัด		พากทำ	บ้านโคก	ทองแสนขัน	ตรอน	น้ำปาด	ท่าปลา	ลับแล	พิชัย	เมือง	ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564	
อสม.	คัดกรอง	ประชากร 60 ปีขึ้นไป	3,753	2,893	7,361	8,327	9,049	9,329	15,634	17,449	29,906	103,701	99,823	96,142	88,097
		ได้รับการคัดกรอง	573	2,847	2,831	7,090	8,942	9,228	8,637	4,718	16,013	60,879	84,872	91,316	81,819
		ร้อยละ	15.27	98.41	38.46	85.14	98.82	98.92	55.24	27.04	53.54	58.71	85.02	94.98	92.87
	ผลการคัดกรอง	นับนิ้ว 3 ม.ได้	460	2,699	2,272	6,374	8,336	8,848	8,388	4,208	15,269	56,854	80,890	87,646	82,044
		ร้อยละ	80.28	94.80	80.25	89.90	93.22	95.88	97.12	89.19	95.35	93.39	95.31	94.98	94.81
		นับนิ้ว 3 ม.ไม่ได้	113	148	559	716	606	380	249	510	744	4,025	3,982	3,670	4,686
ร้อยละ	19.72	5.20	19.75	10.10	6.78	4.12	2.88	10.81	4.65	6.61	4.69	4.02	5.73		
รพสต./รพช	ตรวจ VA	นับนิ้ว 3 ม.ไม่ได้	113	114	225	542	565	375	174	346	689	3,143	2,783	2,939	4,487
		ร้อยละ	100.00	77.03	40.25	75.70	93.23	98.68	69.88	67.84	92.61	78.09	69.89	80.08	95.75
	ผลการคัดกรอง	VA<10/200 ทั้งหมด	55	39	123	104	102	175	141	281	497	1,517	1,081	856	917
		ร้อยละ	48.67	34.21	54.67	19.19	18.05	46.67	81.03	81.21	72.13	48.27	38.84	29.13	20.44
		BL	49	18	108	84	67	136	121	252	430	1,265	844	641	620
		ร้อยละ	89.09	46.15	87.80	80.77	65.69	77.71	85.82	89.68	86.52	83.39	78.08	74.88	67.61
		No PL	6	21	15	20	35	39	20	29	67	252	237	215	297
ร้อยละ	10.91	53.85	12.20	19.23	34.31	22.29	14.18	10.32	13.48	16.61	21.92	29.13	32.39		
พบจักษุแพทย์	ทั้งหมด	ทั้งหมด	52	19	110	83	54	64	139	278	441	1,240	733	649	250
		ร้อยละ	94.55	48.72	89.43	79.81	52.94	36.57	98.58	98.93	88.73	81.74	67.81	75.82	27.26
	แยกตามค่า VA	M/M/S	17	5	32	25	12	15	40	107	267	520	220	255	49
		ร้อยละ	32.69	26.32	29.09	30.12	22.22	23.44	28.78	38.49	60.54	41.94	30.01	39.29	19.60
		BL	30	9	66	47	30	40	78	143	144	587	420	332	173
		ร้อยละ	57.69	47.37	60.00	56.63	55.56	62.50	56.12	51.44	32.65	47.34	57.30	51.16	69.20
		No PL	5	5	12	11	12	9	21	28	30	133	93	62	28
ร้อยละ	9.62	26.32	10.91	13.25	22.22	14.06	15.11	10.07	6.80	10.73	12.69	9.55	11.20		
<10/200 ยังไม่พบ	จักษุ	ทั้งหมด	3	20	13	21	48	111	2	3	56	277	348	207	667
ร้อยละ	5.45	51.28	10.57	20.19	47.06	63.43	1.42	1.07	11.27	18.26	32.19	24.18	72.74		

ที่มา : Thailand Vision 2020 ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ผลการคัดกรองตาต่อกระจกในกลุ่มเป้าหมายประชาชนอายุ 60 ปี ขึ้นไป จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2567 คัดกรองโดย อสม. ได้ร้อยละ 58.71 ซึ่งยังไม่ครอบคลุม (เกณฑ์ร้อยละ 90) อำเภอที่มีผลการคัดกรองยังไม่ครอบคลุมคือ อำเภอปากท่า (ร้อยละ 15.27), อำเภอทองแสนขัน (ร้อยละ 38.46), อำเภอพิชัย (ร้อยละ 27.04), อำเภอลับแล (ร้อยละ 55.24) และอำเภอเมือง (ร้อยละ 53.54) จากการคัดกรองประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด พบประชาชนที่มีค่าสายตา VA < 10/200 ทั้งสิ้น 1,517 ราย คิดเป็น ร้อยละ 48.27 ของประชาชนที่มองไม่เห็นในระยะ 3 เมตรที่ได้รับการตรวจยืนยันค่าสายตา จำนวน 3,143 ราย มีค่าสายตาข้างที่แย่มากที่สุด อยู่ในกลุ่ม BL จำนวน 1,265 ราย (ร้อยละ 83.39) และมีค่าสายตาข้างที่แย่มากที่สุดคือ No PL จำนวน 252 ราย (ร้อยละ 16.61)

โดยกลุ่มประชาชนที่มีค่าสายตา VA < 10/200 ได้รับการตรวจยืนยันโดยจักษุแพทย์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 65 ซึ่งได้รับการตรวจยืนยัน จำนวน 1,240 ราย คิดเป็น ร้อยละ 81.74 (โดยอยู่ในกลุ่ม BL จำนวน 587 ราย และอยู่ในกลุ่ม No PL 133 ราย) ส่วนประชาชนที่มีค่าสายตา VA < 10/200 ที่ยังไม่ได้รับการตรวจยืนยันโดยจักษุแพทย์ พบว่ามีจำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 18.26

นอกจากนี้จังหวัดอุดรดิตถ์ยังได้ดำเนินการออกหน่วยโครงการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกสัญจรโดยจักษุแพทย์เพื่อเพิ่มการเข้าถึงระบบบริการการได้รับการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกโดยจักษุแพทย์ จำนวน 4 ครั้งในพื้นที่ห่างไกลโดยมีผู้เข้ารับบริการและได้รับการส่งต่อรักษา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการดำเนินงานโครงการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกสัญจรโดยจักษุแพทย์

อำเภอ	วันที่ให้บริการ	จำนวนผู้รับบริการ	ผลการดำเนินงาน				
			นัดผ่าตัดปกติ	นัดผ่าตัดโครงการ (ศิริราช)	นัดติดตามอาการ	ปฏิเสธการรักษา	ออกใบรับรองความพิการ
บ้านโคก	5 มิ.ย. 2567	19	2	3	14	0	0
ตรอน	25 มิ.ย. 2567	41	6	14	20	1	0
ท่าปลา	10 ก.ค. 2567	53	4	27	9	13	0
น้ำปาด	16 ส.ค. 2567	35	0	17	17	0	1
รวม		148	12	61	60	14	1

ที่มา : ฐานข้อมูลหน่วยตรวจโรคตา ตึกผู้ป่วยนอก รพ.อุดรดิตถ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ผลการดำเนินงานโครงการตรวจคัดกรองตาต่อกระจกสัญจรโดยจักษุแพทย์ มีจำนวนผู้เข้ารับบริการทั้งหมด 148 ราย พบผิดปกติที่ต้องส่งตัวต่อเข้ารับการรักษาทั้งในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์ และโครงการณรงค์ผ่าตัดตาต่อกระจกศิริราชมูลนิธิ ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 73 ราย (ร้อยละ 49.32), นัดติดตามอาการ จำนวน 60 ราย (ร้อยละ 40.54), ปฏิเสธการรักษา จำนวน 14 ราย (ร้อยละ 9.46) และออกใบรับรองความพิการ 1 ราย (ร้อยละ 0.67)

ตารางที่ 5 แสดงผลการดำเนินงานโครงการผ่าตัดตาต่อกระจก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567

ลงทะเบียน	ได้รับการผ่าตัด	ไม่ได้รับการผ่าตัด
252 ราย	249 ราย (98.81%)	3 ราย (1.19%)

ที่มา : ฐานข้อมูลหน่วยตรวจโรคตา ตึกผู้ป่วยนอก รพ.อุดรดิตถ์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

จังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินการจัดโครงการผ่าตัดตาต่อกระจกเลนนิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ร่วมกับมูลนิธิหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พอ.สว.) ในระหว่างวันที่ 4 – 7 กรกฎาคม 2567 ณ โรงพยาบาลอุดรธานี โดยมีผู้เข้ารับบริการจำนวน 252 ราย ได้รับการผ่าตัดจำนวน 249 ราย (ร้อยละ 98.81) และไม่ได้รับการผ่าตัด 3 ราย (ร้อยละ 1.19) เนื่องจากมีภาวะแทรกซ้อนระหว่างเตรียมผ่าตัด คือ มีขี้ตา 1 ราย, นอนราบแล้วโอดมาก 1 ราย และมีภาวะแทรกซ้อนหลังฉีดยาชา 1 ราย

ตารางที่ 6 แสดงระยะเวลาการรอคอย การผ่าตัด Blinding Cataract และ low vision ภายใน 90 วัน

ตัวชี้วัด		ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564
ระยะเวลาการรอคอย Blinding Cataract ภายใน 30 วัน (ร้อยละ 80)	เป้าหมาย	517	633	461	418
	ผลงาน	445	567	399	513
	ร้อยละ	86.07	89.57	86.55	81.48
ระยะเวลาการรอคอย low vision ภายใน 90 วัน (ร้อยละ 80)	เป้าหมาย	548	467	310	295
	ผลงาน	625	430	263	317
	ร้อยละ	87.68	92.08	84.84	80.38

ที่มา : Thailand Vision 2020 ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ด้านคุณภาพการรักษา ปี 2567 ผู้ป่วยตาต่อกระจกมีระยะเวลาการรอคอย Blinding Cataract ภายใน 30 วัน ร้อยละ 86.07 (เกณฑ์ $\geq$ ร้อยละ 80) ส่วนระยะเวลาการรอคอย low vision ภายใน 90 วัน ร้อยละ 87.68 (เกณฑ์ $\geq$ ร้อยละ 80)

3. การวิเคราะห์ปัญหาและปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

1. ประชาชนที่มีผล VA ผิดปกติจากการคัดกรอง แล้วจำเป็นต้องเข้ารับการตรวจโดยจักษุแพทย์ พบว่ามีบางส่วนไม่มาตรวจกับจักษุแพทย์ เนื่องจาก

- เป็นกลุ่มคนที่สูงอายุและไม่ประสงค์ที่จะเข้ารับการผ่าตัด (พึงพอใจกับการใช้ชีวิตประจำวันแบบเดิม)
- บางส่วนจะไม่มี family support และอาจจะต้องมีภาระดูแลลูกหลานด้วย ไม่พร้อมสำหรับการเข้ารับการผ่าตัด จึงไม่มาตรวจกับจักษุแพทย์ อาจเพราะกลัวว่าจะต้องผ่าตัด รวมทั้งขาดรายได้ ขณะผ่าตัดและพักรักษา
- บางส่วนเชื่อว่า หลังผ่าตัดแล้ว ผลการผ่าตัดมิได้แตกต่างจากเดิม
- กลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการคัดกรอง ยังพบปัญหาว่าเป็นกลุ่มที่มีความผิดปกติทางสายตาดูอยู่แล้ว คือมีตาบอดเต็มอยู่แล้วหนึ่งข้าง หรือบอดทั้งสองข้าง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่อยู่ระหว่างติดตามการรักษา ทำให้การส่งต่อพบแพทย์ไม่ครอบคลุม

- ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จ

1. การวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละขั้นตอน เพื่อใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา และการกำกับติดตามงาน

2. ระยะเวลาการรอคอยการผ่าตัด ทั้ง Blinding cataract และ low vision ผ่านเกณฑ์เนื่องจาก มีการกำหนดจักษุแพทย์ รับผิดชอบประจำอำเภอ ในการตรวจยืนยันตาบอด และนัดผู้ป่วยผ่าตัด โดยจักษุแพทย์ที่ทำการออกตรวจ ซึ่งมีการจัดตารางการผ่าตัดรอผู้ป่วยล่วงหน้าอยู่แล้ว เพื่อลดระยะเวลา รอคอยของผู้ป่วย

4.แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568

ปัญหา/สาเหตุปัญหา ปี2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568
<p>1. โรคจอประสาทตาผิดปกติในเด็กคลอดก่อนกำหนด (ROP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบฐานข้อมูลเด็กทารกคลอดก่อนกำหนดยังขาดความเชื่อมโยงในส่วนของติดตามและผลการรักษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนแนวทางการคัดกรองและระบบติดตามโรคจอประสาทตาผิดปกติในเด็กคลอดก่อนกำหนด (Flow) ร่วมกับโรงพยาบาลอุดรธานี 2. กำกับ ติดตาม ให้อำเภอติดตามกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามแนวทาง Flow 3. กำกับ ติดตาม จัดทำระบบฐานข้อมูลเด็กทารกคลอดก่อนกำหนด โดยอ้างอิงจากฐานข้อมูลงานอนามัยแม่และเด็ก ให้เชื่อมโยงการติดตามและผลการรักษา
<p>2. การตรวจสายตาเด็กนักเรียน ชั้น ป.1</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบันทึกข้อมูลการคัดกรองของครูและข้อมูลการติดตามโดย จนท.สธ.ไม่สอดคล้องกัน - ไม่มีระบบติดตามเด็กที่พบความผิดปกติเข้ารับการวินิจฉัยและรักษา - เด็กที่พบความผิดปกติ และได้รับการส่งต่อเพื่อพบจักษุแพทย์ ผู้ปกครองบางส่วนมีความประสงค์จะตัดแว่นเองเพราะมีนัดกับจักษุแพทย์ท่านอื่นซึ่งอยู่ต่างจังหวัด ทำให้ไม่ทราบข้อมูล และไม่ได้มีการบันทึกลงในโปรแกรม Vision 2020 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำกับ ติดตามข้อมูลการคัดกรองเด็กนักเรียนชั้น ป.1 ที่มีสายตาผิดปกติ (<i>บูรณาการร่วมกับกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ</i>) 2. จัดทำระบบนัดเด็กนักเรียนชั้น ป.1 ที่มีปัญหาสายตาผิดปกติเข้ารับการวินิจฉัยและรักษาที่รพศ. หรือ รพช.ในวันที่จักษุแพทย์ออกตรวจ 3. กำกับติดตามการบันทึกผลการตรวจวินิจฉัย และการรักษา/แก้ไข ของหน่วยบริการทุกระดับ
<p>3. การคัดกรองตาต่อกระจกในผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพการคัดกรองโดย อสม.แตกต่างกัน - ผู้ที่ค่าสายตาผิดปกติพบจักษุแพทย์ไม่ครอบคลุม (เป็นกลุ่ม No PV/ ผู้สูงอายุไม่สะดวกมารับบริการ) - ระบบการคัดกรอง และการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม vision 2020 คลาดเคลื่อน ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมชี้แจงวิธีการคัดกรองตาต่อกระจกให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขฝึกสอน อสม. ก่อนออกตรวจ และเพื่อให้การคัดกรองเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันตามที่กำหนด 2. ปรับระบบการตรวจคัดกรองซ้ำโดยพยาบาลเวชตา ของรพช.ก่อนส่งพบจักษุแพทย์ที่ รพศ. และพัฒนาการระบบนัดติดตามกลุ่มเป้าหมายเข้าพบจักษุแพทย์ ประสานกับผู้นำชุมชน ในการนำส่งกลุ่มเป้าหมายมาพบจักษุแพทย์ที่ รพช. กรณีที่ไม่สะดวกมารับบริการ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ และให้ความรู้และอธิบาย ข้อดีข้อเสียในการผ่าตัด ให้คนไข้ทราบ และอธิบายขั้นตอนการเข้ารับการผ่าตัดให้เข้าใจไม่มีความซับซ้อนและใช้เวลาในการเข้ารับการรักษาน้อย 3. สำรวจจำนวนผู้ไม่ประสงค์ที่จะเข้ารับการผ่าตัด เพื่อหาสาเหตุ และแนวทางในการแก้ไข 4. ประสานความร่วมมือระหว่าง รพศ./รพช. เกี่ยวกับการเตรียมคนไข้สำหรับการผ่าตัด โดยการลดขั้นตอนให้น้อยที่สุด

ปัญหา/สาเหตุปัญหา ปี2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2568
	<p>โดยการเตรียมคนใช้ระหว่างการรอกการผ่าตัดที่ รพช. ใกล้เคียงบ้าน</p> <p>การเตรียมผลตรวจทางห้องปฏิบัติการจาก รพช. เพื่อเตรียมความพร้อมและลดระยะเวลาวันนอนที่ รพช.</p> <p>5. ทบทวนระบบการบันทึกข้อมูลใน โปรแกรม vision 2020</p>

5. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาเชิงนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติ

1) บางหน่วยงาน พยาบาลเวชปฏิบัติทางตา ได้รับการระงานอื่น เนื่องจากขาดแคลนกำลังผู้ปฏิบัติงาน จึงทำให้ภาระงานมีมาก และการปฏิบัติงานด้านจักษุได้ไม่เต็มที่

2) เพิ่มศักยภาพการตรวจคัดกรองสายตา โดยการพัฒนาพยาบาลเวชปฏิบัติทางตา ประจำทุกโรงพยาบาลชุมชน ซึ่งมีโรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านการอบรมคือ โรงพยาบาลลับแล ซึ่งมีแผนขอสนับสนุนทุนในการศึกษาในปีงบประมาณ 2568 ต่อไป

ผู้รับผิดชอบงาน

1. ชื่อ-สกุล...นางสาวศิริโรธร มะโนคำ.....

ตำแหน่ง...พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ.....

เบอร์โทรศัพท์....084-8149346.....

หัวหน้ากลุ่มงาน

2. ชื่อ-สกุล...นางอรรฉวี เสนีย์.....

ตำแหน่ง..นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ..

เบอร์โทรศัพท์.....093-5965145.....